

วันที่ 14 พฤศจิกายน 2562

เรียน กรรมการและผู้จัดการ
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เรื่อง นำส่งข้อมูลทางการเงิน ประจำปีไตรมาสที่ 3 ปี 2562

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ข้อมูลทางการเงิน ประจำปีไตรมาสที่ 3 ปี 2562
ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ ฉบับละ 1 ชุด
2. รายงานการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน สำหรับไตรมาสที่ 3 ปี 2562
ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ ฉบับละ 1 ชุด

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) ขอนำส่งข้อมูลทางการเงินรวมและข้อมูลทางการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทฯ ประจำปีไตรมาสที่ 3 ปี 2562 สิ้นสุด ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 ซึ่งได้ผ่านการสอบทานจากผู้สอบบัญชีแล้ว มายังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการดำเนินงานรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อยในไตรมาสที่ 3 ของปี 2562 ปรากฏผลกำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ จำนวน 2,857.46 ล้านบาท ซึ่งเปลี่ยนแปลงในอัตราที่สูงกว่าร้อยละ 20 จากผลการดำเนินงานสุทธิในงวดเดียวกันของปีก่อน ทั้งนี้ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมในรายงานการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน สำหรับไตรมาสที่ 3 ปี 2562 ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวยุภา ลีวงศ์เจริญ)
หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน (ร่วม)

คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

ภาพรวม

กลุ่มทรู รายงานกำไรที่เติบโตเป็น 2.9 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2562 เทียบกับกำไร 1.1 พันล้านบาท ในไตรมาส 2 ปี 2562 และ 99 ล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2561 หนุนโดย EBITDA และกำไรจากการดำเนินงาน (operating profit) ที่เพิ่มขึ้นเป็น 10.3 พันล้านบาท และ 3.4 พันล้านบาท ตามลำดับ อันเป็นผลมาจากรายได้จากการให้บริการที่เติบโต โดยฐานผู้ใช้บริการของทั้งธุรกิจบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มขึ้นแข็งแกร่ง รวมถึงการรับรู้กำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม ดิจิทัล (DIF) ในเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา สิ่งเหล่านี้ ส่งผลให้กำไรสะสมเก้าเดือนอยู่ที่ 5.4 พันล้านบาท

ทรูมูฟ เอช มีรายได้จากการให้บริการจำนวน 19.3 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2562 หนุนโดยรายได้รวมจากบริการเสียงและไม่ใช่เสียงที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีก่อน และร้อยละ 1 จากไตรมาสก่อน ทรูมูฟ เอช มีฐานผู้ใช้บริการที่เติบโตสูงเหนืออุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิประมาณ 2.71 แสนราย แบ่งเป็นรายเดือน 2.15 แสนราย และเติมเงิน 0.55 แสนราย ส่งผลให้ฐานลูกค้ารวมเพิ่มขึ้นเป็น 30.1 ล้านราย และส่วนแบ่งตลาดฐานลูกค้าเติบโตเป็นร้อยละ 32.7 โดยการเติบโตอย่างสูงของ ทรูมูฟ เอช นี้ ส่วนใหญ่เป็นผลจากการเติบโตที่แข็งแกร่งของกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือน และผลตอบรับเชิงบวกต่อแคมเปญทางการตลาดและดีไวซ์ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่เน้นใช้บริการดาต้าหรืออินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ การแข่งขันในอุตสาหกรรมโทรศัพท์เคลื่อนที่สำหรับบริการระบบรายเดือนค่อนข้างคงที่โดยมุ่งเน้นย้ายฐานผู้ใช้บริการแบบเติมเงินมาสู่ระบบรายเดือนและทยอยเพิ่มระดับราคาให้เหมาะสมกับการใช้งาน ในขณะที่ตลาดบริการระบบเติมเงินมีการแข่งขันที่สูงด้วยแพ็คเกจที่ดึงดูดลูกค้าให้ใช้งานดาต้าด้วยปริมาณที่สูงหรือใช้งานได้ต่อเนื่องทั้งแบบจำกัดและไม่จำกัดความเร็ว รวมถึงการผกผันการใช้บริการเสียงสำหรับโทรถึงทุกเครือข่าย ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มการเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง ทรูมูฟ เอช จะยังคงมุ่งตอบโจทย์ความต้องการของแต่ละกลุ่มลูกค้าให้ตรงจุดมากขึ้น รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มผ่านคอนเทนต์พรีเมียม การอัปเดตบริการเติมเงินเป็นรายเดือน และเพิ่มประสิทธิภาพให้กับช่องทางการขายและการบริการต่อไป

ทรูออนไลน์ ยังคงให้ความสำคัญกับการเพิ่มคุณภาพและประสบการณ์การใช้บริการบรอดแบนด์ของลูกค้าให้ดียิ่งขึ้น ทำให้ผลประกอบการเติบโตแข็งแกร่งต่อเนื่องในไตรมาส 3 ปี 2562 ซึ่งช่วยผลักดันการเติบโตของทั้งอุตสาหกรรม แม้ตลาดบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตยังคงมีการแข่งขันด้วยการให้ส่วนลดเพื่อดึงดูดลูกค้า ทั้งนี้ แพ็คเกจไฟเบอร์บรอดแบนด์ของทรูออนไลน์ให้บริการด้วยความเร็วสูงในระดับกิกะบิต หรือ 1Gbps ผ่านนวัตกรรมเทคโนโลยี Gigatex Fiber Router อีกทั้งยังเพิ่มมูลค่าด้วยแคมเปญที่ผสานบริการหลากหลายของกลุ่มทรู โดยเฉพาะแคมเปญร่วมกับกล่อง TrueID TV ได้รับผลตอบรับที่ดีจากผู้ใช้บริการ ส่งผลให้การเติบโตของรายได้บรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตของทรูออนไลน์สูงขึ้นกว่าไตรมาสก่อนหน้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2 จากไตรมาสก่อนเป็น 6.6 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2562 โดยทรูออนไลน์มียอด ARPU เติบโตขึ้นประมาณร้อยละ 3 จากไตรมาสก่อนเป็น 567 บาท และมีลูกค้าบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตรายใหม่สุทธิสูงที่สุดในอุตสาหกรรมหรือเพิ่มขึ้นสุทธิกว่า 9.4 หมื่นราย ขยายฐานลูกค้ารวมเพิ่มขึ้นเป็น 3.7 ล้านราย ทั้งนี้ ทรูออนไลน์จะเดินหน้าเสริมความแข็งแกร่งให้กับความเป็นผู้นำบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตและสร้างการเติบโตผ่านนวัตกรรมบนอุปกรณ์ในการให้บริการคุณภาพสูง พร้อมขยายช่องทางการจัดจำหน่ายอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ทรูวิชั่นส์ได้รับลิขสิทธิ์การถ่ายทอดสด พรีเมียร์ลีก อังกฤษผ่านทุกแพลตฟอร์มทั้งทีวี ออนไลน์และดิจิทัล ช่วยสร้างการเติบโตทั้งรายได้และฐานลูกค้า โดยเฉพาะผู้สมัครสมาชิกแพ็คเกจแพลตตินัม โดย ณ สิ้นไตรมาส 3 ที่ผ่านมา มีฐานลูกค้ารวมและ

ลูกค้าแบบบอกรับเป็นสมาชิกกว่า 4.0 ล้านราย และ 2.3 ล้านราย ตามลำดับ ทูวิชั่นส์มีรายได้จากการให้บริการที่เติบโตจากไตรมาสก่อนได้อย่างต่อเนื่องเป็น 3.1 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2562 ส่วนใหญ่จากรายได้จากการจัดคอนเสิร์ตเกาหลี รวมถึงรายได้จากการ sublicense และ sponsorship จากการถ่ายทอดสดคอนเทนต์ที่มีคุณภาพอย่าง EPL ทั้งนี้ ทูวิชั่นส์ จะมุ่งสร้างการเติบโตของรายได้ผ่านช่องทางที่หลากหลายมากขึ้นโดยการ sublicense คอนเทนต์ที่ผลิตขึ้นเองให้กับผู้ให้บริการรายอื่น รวมไปถึงการเติบโตผ่านช่องทาง online influencer เพื่อทำกิจกรรมทางการตลาดกับผู้ชมคอนเทนต์ได้ตรงจุด

ทูดิิจิทัลกรุ๊ป มุ่งนำเสนอนวัตกรรม บริการด้านดิจิทัลและโซลูชันแบบครบวงจร เพื่อสร้างการเติบโตในยุคดิจิทัล โดยแพลตฟอร์มดิจิทัลอย่าง TrueID มีจำนวนผู้ใช้บริการที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เติบโตกว่าร้อยละ 15 จากไตรมาสก่อนเป็น 22.2 ล้านราย ณ สิ้นไตรมาส 3 ปี 2562 โดยการถ่ายทอดสดคอนเทนต์คุณภาพอย่าง EPL ครอบคลุมเมตซ์ ช่วยสร้างมูลค่าและรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับกลุ่ม โดยเฉพาะรายได้จากการสมัครดูคอนเทนต์ นอกจากนี้ ทูดิิจิทัลกรุ๊ป ยังคงพัฒนาและนำเสนอดิจิทัลโซลูชันส์ให้ตรงความต้องการของลูกค้าองค์กรในแต่ละอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยสามารถเพิ่มจำนวนอุปกรณ์ IoT ที่เชื่อมต่อและให้บริการเป็นมากกว่า 2.05 แสนอุปกรณ์ คิดเป็นการเติบโตกว่าร้อยละ 6 จากไตรมาสก่อน ในขณะเดียวกัน ธุรกิจ Analytics ช่วยสร้างการเติบโตให้กับกลุ่มธุรกิจทำให้สามารถนำเสนอสินค้าและบริการที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้งาน ตอบสนองความต้องการของลูกค้าแต่ละรายได้ตรงจุด และยังช่วยเพิ่มความผูกพันของลูกค้า รวมถึงสร้างโอกาสในการนำเสนอแพ็คเกจที่สูงขึ้น หรือบริการอื่น ๆ ภายใต้กลุ่มธุรกิจได้มากยิ่งขึ้น

สรุปผลประกอบการประจำไตรมาส 3 ปี 2562

กลุ่มธุรกิจ รายงานผลกำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ จำนวน 2,857.5 ล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2562 ซึ่งเปลี่ยนแปลงในอัตราที่สูงกว่าร้อยละ 20 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยมีสาเหตุสำคัญ สรุปได้ดังนี้

กลุ่มธุรกิจ มีรายได้จากการให้บริการโดยรวมจำนวน 26.6 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนหน้าในอัตราร้อยละ 1.1 หรือ ร้อยละ 3.4 หากไม่รวมรายได้จากการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลโลก 2018 อันเป็นผลจากการเติบโตของฐานลูกค้าทั้งธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต รายได้ที่เพิ่มขึ้นและกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม ดิจิทัล (DIF) ในเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา ส่งผลให้กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ เพิ่มขึ้นเป็น 2,857.5 ล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2562 เมื่อเทียบกับกำไร 98.9 ล้านบาทในไตรมาส 3 ของปีก่อนหน้า

รายการสำคัญในไตรมาส 3 ปี 2562 ได้แก่ การขายสินทรัพย์เข้ากองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม ดิจิทัล (DIF) ซึ่งมีผลประโยชน์สุทธิต่อกำไรประมาณ 7.7 พันล้านบาท และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานปกติประมาณ 4.3 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากการด้อยค่าของสินทรัพย์โครงสร้างด้วยเทคโนโลยีเก่าซึ่งน่าจะไม่ได้ใช้งานในอนาคตอันใกล้ หากไม่รวมรายการเหล่านี้ กลุ่มธุรกิจ จะมีผลขาดทุนประมาณ 0.5 พันล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2562

ตารางสรุปงบการเงินรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

	ไตรมาส 3	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	% เปลี่ยนแปลง	
	ปี 2562	ปี 2562	ปี 2561	Q-o-Q	Y-o-Y
(หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)			(ปรับปรุง)		
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์และบริการอื่น	30,378	30,086	30,739	1.0	(1.2)
รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	723	826	983	(12.5)	(26.5)
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย	3,058	3,074	3,435	(0.5)	(11.0)
รายได้จากการให้บริการ	26,598	26,186	26,320	1.6	1.1
รายได้จากการขาย	6,357	3,487	3,800	82.3	67.3
รวมรายได้	36,735	33,573	34,539	9.4	6.4
ต้นทุนการให้บริการรวม	22,063	21,543	21,562	2.4	2.3
ค่าใช้จ่ายด้านการกำกับดูแล (Regulatory cost)	703	718	617	(2.1)	14.0
ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่าย	860	915	1,081	(6.0)	(20.5)
ต้นทุนการให้บริการ ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	14,628	14,277	14,537	2.5	0.6
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	5,872	5,633	5,327	4.2	10.2
ต้นทุนขาย	4,569	3,858	3,717	18.4	22.9
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	6,670	6,742	8,529	(1.1)	(21.8)
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	998	842	2,859	18.4	(65.1)
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารอื่นๆ	5,672	5,899	5,670	(3.8)	0.0
EBITDA	10,303	7,905	8,917	30.3	15.5
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(6,869)	(6,475)	(8,186)	6.1	(16.1)
กำไรจากการดำเนินงาน	3,433	1,430	731	140.0	NM
ดอกเบี้ยจ่าย (สุทธิ)	(1,929)	(1,768)	(1,187)	9.1	62.5
ดอกเบี้ยรับ	78	53	114	47.6	(31.4)
ดอกเบี้ยจ่าย	(2,008)	(1,821)	(1,301)	10.3	54.3
ค่าใช้จ่ายทางการเงินอื่น	(77)	(60)	(27)	28.1	184.9
ค่าใช้จ่ายทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาต	(478)	(470)	(520)	1.6	(8.2)
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	(3,044)	818	394	NM	NM
ภาษีเงินได้ในปีปัจจุบัน	(279)	(60)	(53)	NM	NM
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(2,765)	878	446	NM	NM
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	1,002	933	962	7.4	4.2
(กำไร) ขาดทุนของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจการควบคุม	(23)	32	4	NM	NM
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	(67)	598	237	NM	NM
(ค่าใช้จ่าย) รายได้อื่น	4,040	(452)	(494)	NM	NM
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับส่วนที่เป็นของบริษัท	2,857	1,060	99	169.5	NM
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจการควบคุม	23	(32)	(4)	NM	NM
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี	2,880	1,029	95	180.0	NM

หมายเหตุ: รายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานปกติในไตรมาส 3 ปี 2562 ได้แก่ การขายสินทรัพย์เข้ากองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม ดิจิทัล (DIF) ซึ่งมีผลประโยชน์สุทธิประมาณ 7.7 พันล้านบาท (รายงานภายใต้รายได้จากการขาย ต้นทุนขาย รายได้อื่น และค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้) และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานปกติประมาณ 4.3 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากการด้อยค่าของสินทรัพย์

ผลประกอบการรายไตรมาสของปี 2561 ถูกปรับปรุง เนื่องจากกลุ่มทรูบรรลุข้อตกลงกับกสท. ในเดือนพฤศจิกายน ปี 2561 เรื่องกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคม และตกลงโอนกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมดังกล่าวให้แก่กสท.

อ้างอิงความเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของข้อพิพาททางกฎหมายที่มีและข้อตกลงทางพาณิชย์ ซึ่งรายละเอียดยังไม่ถึงที่สุด (อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุประกอบงบการเงินส่วนที่ 19) ผลสุดท้ายไม่อาจคาดการณ์ได้ในปัจจุบันและฝ่ายบริหารเชื่อว่า จะไม่มีผลที่มีนัยสำคัญต่อผลการดำเนินงานทางการเงินหรือการปฏิบัติการของกลุ่มทรู

ผลการดำเนินงานโดยรวมประจำไตรมาส 3 ปี 2562

- **รายได้จากการให้บริการโดยรวมของกลุ่มทรูเพิ่มขึ้นเป็น 26.6 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2562 เติบโตร้อยละ 1.6 จากไตรมาสก่อนหน้า และร้อยละ 1.1 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน** เป็นผลจากการเติบโตของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และธุรกิจบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตซึ่งทั้งสองธุรกิจมีฐานลูกค้าที่เพิ่มสูงขึ้นเหนืออุตสาหกรรมในระหว่างไตรมาส ส่งผลให้รายได้จากการให้บริการโดยรวมของกลุ่มทรูใน 9 เดือนแรกของปี 2562 เติบโตร้อยละ 2.1 จากช่วงเดียวกันในปีก่อนหน้า เป็น 78.6 พันล้านบาท ทั้งนี้ หากไม่รวมรายได้จากการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลโลก 2018 เพื่อการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม รายได้จากการให้บริการเติบโตร้อยละ 3.4 ในไตรมาส 3 และร้อยละ 3.8 ใน 9 เดือนแรกของปี 2562 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อนหน้า
 - **ทรูมูฟ เอช** ยังคงเติบโตทั้งในกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือนและเติมเงิน โดยมีผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิ 2.71 แสนรายในไตรมาส 3 ปี 2562 ทำให้ฐานลูกค้ารวมของทรูมูฟ เอช เพิ่มขึ้นเป็น 30.1 ล้านราย แบ่งเป็นผู้ใช้บริการระบบรายเดือนจำนวน 8.1 ล้านรายและระบบเติมเงิน 22.0 ล้านราย ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของฐานลูกค้าและรายได้จากการให้บริการข้อมูลหรือดาต้าส่งผลให้รายได้รวมบริการเสียงและไม่ใช่เสียงเติบโตขึ้นร้อยละ 2 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนและร้อยละ 1 จากไตรมาสก่อนเป็น 18.2 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2562 โดยรายได้จากการให้บริการระบบรายเดือนของทรูมูฟ เอช เติบโตต่อเนื่องด้วยอัตราการเติบโตแบบเลขสองหลักช่วงต้นจากปีก่อน ในขณะที่รายได้จากการให้บริการระบบเติมเงินยังคงถูกกดดันจากสภาวะการแข่งขัน ทั้งนี้ รายได้เฉลี่ยต่อผู้ใช้บริการอยู่ที่ 210 บาท ในไตรมาส 3 ปี 2562 เติบโตขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ส่วนหนึ่งจากการมุ่งเน้นปรับแพ็คเกจให้เหมาะสมกับการใช้งาน แต่ลดลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนจากผลกระทบจากการแข่งขันในตลาดและการอัปเดตบริการเติมเงินเป็นรายเดือน
 - **รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศและอื่นๆ** อยู่ที่ 1.1 พันล้านบาท เติบโตร้อยละ 6 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน แต่อ่อนตัวลงร้อยละ 27 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนจากผลกระทบด้านฤดูกาลการท่องเที่ยวในไตรมาสที่สามของปี
 - **สิ่งเหล่านี้ ส่งผลให้รายได้จากการให้บริการของทรูมูฟ เอช เติบโตขึ้นร้อยละ 2.1 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน แต่อ่อนตัวลงร้อยละ 1.3 จากไตรมาสก่อนเป็น 19.3 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2562** ผลักดันรายได้จากการให้บริการสะสมเก้าเดือนให้เติบโตร้อยละ 5.3 จากช่วงเดียวกันของปีก่อนมาอยู่ที่ 57.9 พันล้านบาท คิดเป็นส่วนแบ่งทางการตลาดด้านรายได้ที่ร้อยละ 29.2
 - **รายได้จากการให้บริการของทรูออนไลน์** เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้าและเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน เป็น 9.4 พันล้านบาท ส่วนใหญ่มาจากการเติบโตของการให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต
 - **รายได้จากการให้บริการบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ตและสื่อสารข้อมูลธุรกิจ** เติบโตสูงขึ้นร้อยละ 5.2 จากไตรมาสก่อนและร้อยละ 1 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนเป็น 6.6 พันล้านบาท จากผลตอบรับที่ดีต่อเนื่องต่อบริการไฟเบอร์บรอดแบนด์ของทรูออนไลน์ โดยเฉพาะแคมเปญ True Gigatex Fiber ที่

ให้บริการอินเทอร์เน็ต 1Gbps เต็มสปีด รวมถึงแคมเปญ “Up Your Happiness” เพิ่มความสุขให้ลูกค้า
ทรูออนไลน์ด้วยการปรับเพิ่มความเร็วอินเทอร์เน็ตแบบอัตโนมัติและเพิ่มเทคโนโลยีผ่านโครงข่ายไฟเบอร์
 อีกทั้งยังเพิ่มสิทธิพิเศษ อย่างอินเทอร์เน็ตมือถือ หรือเพิ่มช่องทิวทัศน์สำหรับผู้ใช้บริการทิวทัศน์ และ
 ทรูมูฟ เอช ที่ใช้แพ็คเกจรวมกับทรูออนไลน์และต่อสัญญา

- ทรูออนไลน์ยังคงให้ความสำคัญกับการเพิ่มคุณภาพและประสบการณ์การให้บริการบรรดแบนด์ของลูกค้า
ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งช่วยเพิ่มการเติบโตของฐานลูกค้าคุณภาพและส่งผลกระทบต่อรายได้เฉลี่ยต่อผู้ใช้บริการต่อ
เดือน โดยทรูออนไลน์มีจำนวนผู้ใช้บริการบรรดแบนด์รายใหม่สุทธิสูงสุดในอุตสาหกรรมที่ 9.4 หมื่นรายใน
ไตรมาส 3 ปี 2562 และขยายฐานลูกค้าบรรดแบนด์เพิ่มขึ้นเป็น 3.7 ล้านราย โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อ
ผู้ใช้บริการต่อเดือนที่ 567 บาท เติบโตขึ้นประมาณร้อยละ 3 จากไตรมาสก่อนหน้า
- **รายได้จากการให้บริการของทิวทัศน์** จำนวน 3.1 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4 จากไตรมาสก่อนหน้า แต่
ลดลงร้อยละ 12.0 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ส่วนใหญ่เป็นผลจากรายได้อื่น (รายได้จากธุรกิจบันเทิง
สปอนเซอร์ โฆษณาและอื่น ๆ) จำนวน 1.2 พันล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า จากรายได้จาก
การจัดคอนเสิร์ต รวมถึงรายได้จากการ sublicense และ sponsorship จากการถ่ายทอดสด EPL แต่ลดลงจากฐานที่
สูงในไตรมาส 3 ปี 2561 ซึ่งมีการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลโลก 2018
- **รายได้จากค่าสมาชิกและค่าติดตั้ง** จำนวน 1.9 พันล้านบาท ยังคงเป็นรายได้หลักของทิวทัศน์ คิดเป็น
สัดส่วนร้อยละ 61 ของรายได้จากการให้บริการของทิวทัศน์ในไตรมาส 3 ปี 2562
- การที่ทิวทัศน์ กรุ๊ป ได้รับลิขสิทธิ์การถ่ายทอดสด พรีเมียร์ลีก อังกฤษ ผ่านทุกแพลตฟอร์ม ช่วยสร้างการ
เติบโตให้กับกลุ่มธุรกิจอื่นภายใต้กลุ่มทรู ผ่านรายได้จากคอนเทนต์และการโฆษณาผ่านช่องทางดิจิทัล
รวมถึงการผสานหลากหลายบริการของกลุ่มทรูในรูปแบบคอนเวอร์เจนซ์ร่วมกับ TrueID TV หนุนฐาน
ผู้ใช้บริการของ TrueID ให้เติบโตเป็น 22.2 ล้านราย
- ทิวทัศน์มีจำนวนลูกค้ารวมกว่า 4 ล้านราย ณ สิ้นไตรมาส 3 ปี 2562 หนุนโดยฐานลูกค้าในระบบ
ค่าบริการสมาชิกที่เพิ่มขึ้นเป็น 2.3 ล้านราย และมีรายได้ต่อผู้ใช้บริการต่อเดือนเท่ากับ 277 บาท
- **รายได้จากการขาย** เพิ่มขึ้นจากทั้งไตรมาสก่อนและไตรมาสเดียวกันของปีก่อนเป็น 6.4 พันล้านบาท จากการขายสินทรัพย์เข้า
กองทุน DIF ในเดือนสิงหาคม และยอดขายอุปกรณ์มือถือระดับกลางถึงบนที่เพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ หากไม่รวมรายได้จากการขาย
สินทรัพย์เข้ากองทุน DIF รายได้จากการขายจะเติบโตขึ้นร้อยละ 11 จากไตรมาสก่อนและร้อยละ 2 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน
- **ค่าใช้จ่ายด้านการกำกับดูแล (Regulatory cost)** ลดลงร้อยละ 2.1 จากไตรมาสก่อนแต่เพิ่มขึ้นร้อยละ 14 จากไตรมาสเดียวกัน
ของปีก่อน เป็น 703 ล้านบาท หนุนโดยธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่
- **ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่ายสุทธิ** จำนวน 137 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนและจากไตรมาสก่อนหน้า ตาม
รายได้เชื่อมต่อโครงข่ายที่ลดลง

- **ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลัก** (ประกอบด้วยต้นทุนในการให้บริการไม่รวมค่า IC และค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหารอื่นๆ) จำนวน 20.3 พันล้านบาท ทรงตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อนและไตรมาสก่อนหน้า เนื่องจากค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการขายลดลง ในขณะที่ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงข่ายรวมถึงการจ่ายค่าเช่าให้กับกองทุน DIF เพิ่มขึ้น
- **EBITDA** เพิ่มขึ้นเป็น 10.3 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF ในเดือนสิงหาคม ทั้งนี้ หากไม่รวมรายการกำไรจากการขายสินทรัพย์ดังกล่าว EBITDA อยู่ที่ 7.9 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า แต่ลดลงประมาณร้อยละ 11 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน เป็นผลมาจากการบันทึกขาดทุนจากการขายภายหลังการเปลี่ยนมาใช้มาตรฐานบัญชี TFRS 15 ในปีนี้
- **ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย** ลดลงร้อยละ 16.1 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน เป็น 6.9 พันล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นผลจากค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายสินทรัพย์ต้นทุนในการได้มาของผู้ให้บริการสะสมหายไปจากการเปลี่ยนมาใช้มาตรฐานบัญชี TFRS 15 ทั้งนี้ การขยายโครงข่ายต่อเนื่องส่งผลให้ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.1 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า
- **กำไรจากการดำเนินงาน** เติบโตเป็น 3.4 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2562 เทียบกับ 1.4 พันล้านบาท ในไตรมาส 2 ปี 2562 และ 0.7 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2561 ส่วนใหญ่เป็นผลจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF หากไม่รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF นี้ กำไรจากการดำเนินงานจะอยู่ที่ประมาณ 1 พันล้านบาท เติบโตขึ้นจากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน แต่อ่อนตัวลงจากไตรมาสก่อนหน้าตามค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายที่สูงขึ้น
- **ดอกเบี้ยจ่าย (สุทธิ)** เพิ่มขึ้นเป็น 1.9 พันล้านบาท จากหนี้สินระยะยาวที่เพิ่มขึ้นเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจรวมถึงการใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน
- **ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้** จำนวน 3.0 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2562 เปลี่ยนแปลงจากรายได้ภาษีเงินได้ในไตรมาส 2 ปี 2562 และไตรมาส 3 ปี 2561 ส่วนใหญ่จากค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่เกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมกับ DIF ในขณะที่ภาษีเงินได้งวดปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มขึ้นมากกว่า 0.2 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนและไตรมาสเดียวกันในปีก่อนหน้า
- **สิ่งเหล่านี้ ส่งผลให้กลุ่มทุน มีกำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ** จำนวน 2.9 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2562 เปรียบเทียบกับ 1.1 พันล้านบาท ในไตรมาส 2 ปี 2562 และ 98.9 ล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2561 และมีกำไรสะสมเก้าเดือนในปี 2562 จำนวน 5.4 พันล้านบาท

รายการสำคัญในไตรมาส 3 ปี 2562 ได้แก่ การขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF ซึ่งมีผลประโยชน์สุทธิต่อกำไรประมาณ 7.7 พันล้านบาท และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานปกติประมาณ 4.3 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากการด้อยค่าของสินทรัพย์โครงข่ายด้วยเทคโนโลยีเก่าซึ่งน่าจะไม่ได้ใช้งานในอนาคตอันใกล้ หากไม่รวมรายการเหล่านี้ กลุ่มทุน จะมีผลขาดทุนประมาณ 0.5 พันล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2562 นอกจากนี้ ในเดือนกันยายน ปี 2562 กลุ่มทุน มีการรวมธุรกรรมภายใต้บริษัท เรียว มูฟ จำกัด (RMV) มาอยู่ที่บริษัท ทรู มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (TUC) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับการดำเนินงาน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสัญญาบริการขายส่งบริการบนโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบ HSPA บนคลื่น 850MHz

โครงสร้างรายได้รวม แยกตามประเภทธุรกิจ (สำหรับงวดสามเดือน)

(หน่วยล้านบาท เว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)	รายได้รวม (ก่อนตัดรายการระหว่างกันระหว่างกลุ่มธุรกิจ)							
	ไตรมาส 3 ปี 2562		ไตรมาส 2 ปี 2562		ไตรมาส 3 ปี 2561		% เปลี่ยนแปลง	
	รายได้	% ของรายได้รวม หลังตัดรายการ ระหว่างกัน	รายได้	% ของรายได้รวม หลังตัดรายการ ระหว่างกัน	รายได้	% ของรายได้รวม หลังตัดรายการ ระหว่างกัน	YoY	QoQ
ทรูฟ เอช	30,349		26,755		26,948		12.6	13.4
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	19,269		19,518		18,867		2.1	(1.3)
- บริการเสียง และบริการที่ไม่ใช่เสียง	18,212		18,065		17,869		1.9	0.8
- บริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศ และอื่นๆ	1,058		1,453		998		6.0	(27.2)
รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	723		826		984		(26.5)	(12.5)
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย	2,950		2,967		3,328		(11.3)	(0.5)
รายได้จากการขายสินค้า	7,406		3,444		3,769		96.5	115.0
รายการระหว่างกัน	(2,193)		(1,318)		(1,065)		105.8	66.4
ทรูฟ เอช หลังตัดรายการระหว่างกัน	28,156	76.6%	25,437	75.8%	25,882	74.9%	8.8	10.7
ทรูออนไลน์	9,588		9,137		9,578		0.1	4.9
รายได้จากการให้บริการ	9,406		8,954		9,393		0.1	5.0
- บริการบรอดแบนด์ บริการอินเทอร์เน็ต และสื่อสารข้อมูลธุรกิจ	6,589		6,263		6,545		0.7	5.2
- รายได้อื่น ๆ	2,817		2,691		2,848		(1.1)	4.7
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย (FOC)	108		108		108		(0.0)	(0.0)
รายได้จากการขายสินค้า	74		76		78		(5.0)	(2.2)
รายการระหว่างกัน	(3,494)		(3,373)		(3,647)		(4.2)	3.6
ทรูออนไลน์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	6,094	16.6%	5,764	17.2%	5,932	17.2%	2.7	5.7
ทรูวิชั่นส์	3,074		3,030		3,482		(11.7)	1.4
รายได้จากการให้บริการ	3,074		3,002		3,493		(12.0)	2.4
- ค่าสมาชิกและค่าติดตั้ง	1,870		1,928		1,998		(6.4)	(3.0)
- รายได้อื่น ๆ	1,204		1,075		1,495		(19.5)	12.0
รายได้จากการขายสินค้า	0		28		(12)		NM	(99.2)
รายการระหว่างกัน	(589)		(658)		(757)		(22.2)	(10.4)
ทรูวิชั่นส์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	2,485	6.8%	2,373	7.1%	2,725	7.9%	(8.8)	4.7
รายได้รวม	43,011		38,922		40,008		7.5	10.5
รวมรายการระหว่างกัน	(6,276)		(5,349)		(5,469)		14.7	17.3
รายได้รวม - สุทธิ	36,735	100%	33,573	100%	34,539	100%	6.4	9.4

หมายเหตุ: รายได้อื่นภายใต้ทรูออนไลน์ อาทิ รายได้เกี่ยวกับดิจิทัลแพลตฟอร์มและสิทธิประโยชน์ รวมถึงการดำเนินงานและการบำรุงรักษา (O&M)
รายได้อื่นภายใต้ทรูวิชั่นส์ อาทิ รายได้เกี่ยวกับธุรกิจบันเทิง สปอนเซอร์ โฆษณาและอื่นๆ

งบดุลรวม และงบกระแสเงินสดรวม

	30 ก.ย. 2562	31 ธ.ค. 2561	% เปลี่ยนแปลง
(หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)			
งบดุลรวม			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	23,199	20,672	12.2
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	33,624	55,188	(39.1)
ลูกหนี้อื่น	10,189	9,288	9.7
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	34,127	39,544	(13.7)
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	101,139	124,692	(18.9)
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	221,151	205,812	7.5
ค่าความนิยม - สุทธิ	11,856	11,403	4.0
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	116,870	121,080	(3.5)
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	3,426	2,571	33.3
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	30,631	30,011	2.1
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	383,935	370,876	3.5
รวมสินทรัพย์	485,074	495,569	(2.1)
เงินกู้ยืมระยะสั้น	22,644	84,909	(73.3)
เจ้าหนี้การค้า	62,584	66,315	(5.6)
เจ้าหนี้อื่น	40,605	45,440	(10.6)
ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีของเงินกู้ยืมระยะยาว	15,619	2,361	NM
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	6,029	5,235	15.2
รวมหนี้สินหมุนเวียน	147,481	204,260	(27.8)
เงินกู้ยืมระยะยาว	142,535	68,054	109.4
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	6,477	6,085	6.5
หนี้สินภายใต้สัญญาและใบอนุญาตให้ดำเนินการ	38,397	64,059	(40.1)
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	3,202	2,375	34.8
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	20,495	16,851	21.6
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	211,106	157,425	34.1
รวมหนี้สิน	358,587	361,685	(0.9)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	126,487	133,884	(5.5)
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	485,074	495,569	(2.1)

	30 ก.ย. 2562	30 ก.ย. 2561 (ปรับปรุง)	% เปลี่ยนแปลง
งบกระแสเงินสดรวม			
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน ก่อนดอกเบี้ยและภาษีเงินได้	17,808	48,322	(63.1)
ดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้จ่าย (สุทธิ)	(6,136)	(5,496)	11.6
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน	11,672	42,826	(72.7)
กระแสเงินสด (ใช้ไป) จากกิจกรรมการลงทุน	(28,994)	(37,684)	(23.1)
กระแสเงินสด (ใช้ไป) จากกิจกรรมการจัดหาเงิน	19,864	6,971	185.0
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	2,543	12,113	(79.0)
ยอดยกมาต้นงวด และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน	20,656	18,249	13.2
ยอดเงินคงเหลือสิ้นงวด	23,199	30,362	(23.6)

การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

ในไตรมาส 3 ปี 2562 กลุ่มธุรกิจกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 2.9 พันล้านบาท คิดเป็นอัตรากำไรสุทธิที่ร้อยละ 7.8 และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่ร้อยละ 2.5 ส่วนใหญ่จากกำไรจากการขายสินทรัพย์ให้กับ DIF ในขณะที่ อัตราส่วนสภาพคล่องคงที่ที่ 0.7 เท่า

กลุ่มธุรกิจสามารถชำระหนี้สินและปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาทางการเงิน ทั้งนี้ ณ สิ้นไตรมาส 3 ปี 2562 อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA ลดลงจากไตรมาสก่อนมาอยู่ที่ 4.7 เท่า แต่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าจากผลกระทบจากการขายสินทรัพย์ให้กับ DIF และระดับหนี้สินที่เพิ่มขึ้นเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจ ขณะที่อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นคงที่จากไตรมาสก่อนหน้าที่ 1.2 เท่า แต่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าจากการเปลี่ยนมาใช้มาตรฐานบัญชี TFRS15 ทำให้สินทรัพย์ต้นทุนในการได้มาของผู้ใช้บริการถูกปรับปรุงออกจากกำไรสะสมต้นงวด ณ วันที่ 1 มกราคม ปี 2562

อัตราส่วนทางการเงิน

		3Q62	2Q62	3Q61
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	0.7	0.7	0.7
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA	เท่า	4.7	5.0	1.5
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	1.2	1.2	0.7
อัตรากำไรสุทธิ	%	7.8	3.2	0.3
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	2.5	0.4	10.6

รายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานปกติ ได้แก่ ผลกระทบจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานปกติ อาทิ การด้อยค่าของสินทรัพย์ ค่าชดเชยพนักงานที่เกษียณอายุภายหลังพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับแก้ไขได้ถูกประกาศในราชกิจจานุเบกษา และกำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน ทั้งนี้ หากไม่รวมรายการเหล่านี้ อัตรากำไรสุทธิจะติดลบร้อยละ 1.4 ในไตรมาส 3 ปี 2562 เทียบกับ บวกร้อยละ 0.1 ในไตรมาส 3 ปี 2561 ส่วนหนึ่งจากค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจ่ายและภาษีที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นติดลบร้อยละ 1.9 ในไตรมาส 3 ปี 2562 เทียบกับติดลบร้อยละ 0.9 ในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ส่วนหนึ่งจากการเปลี่ยนมาใช้มาตรฐานบัญชี TFRS15

สินทรัพย์

- กลุ่มธุรกิจมี**สินทรัพย์รวม** ลดลงร้อยละ 2.1 จาก ณ สิ้นปี 2561 เป็น 485.1 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นที่ลดลง
- **ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)** เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.5 จาก ณ สิ้นปี 2561 เป็น 221.2 พันล้านบาท ตามการขายธุรกิจอย่างต่อเนื่อง
- **สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)** ลดลงร้อยละ 3.5 จาก ณ สิ้นปี 2561 เป็น 116.9 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากการตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้งานคลื่นความถี่สำหรับธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ และการด้อยค่าของสินทรัพย์ในระหว่างงวด

■ **เงินลงทุนในบริษัทร่วมและส่วนได้เสียในการร่วมค้า** เพิ่มขึ้นเป็น 24.4 พันล้านบาท เทียบกับ 21.9 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2561 ส่วนใหญ่จากการลงทุนในหน่วยลงทุนใหม่ของ DIF โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนใน DIF ร้อยละ 30 และมูลค่าเงินลงทุนใน DIF ที่เพิ่มขึ้น (รายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 10)

■ **ค่าความนิยม** เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 จาก ณ สิ้นปี 2561 เป็น 11.9 พันล้านบาท จากการลงทุนในบริษัท Crave Interactive Limited ในเดือนเมษายน ปี 2562 (รายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 10)

■ **ลูกหนี้การค้า (สุทธิ)** ลดลงร้อยละ 39 จาก ณ สิ้นปี 2561 เป็น 33.6 พันล้านบาท จากการลดลงของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้ค่าบริการโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศภายหลังการการโอนธุรกิจจาก RMV ไปที่ TUC โดยเจ้าหนี้ค่าบริการโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศลดลงในจำนวนที่เท่ากัน ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยลดลงจากปีก่อนหน้าเป็น 92 วัน ในไตรมาส 3 ปี 2562

	ข้อมูลทางการเงินรวม		ข้อมูลทางการเงินเฉพาะกิจการ	
	30 กันยายน ปี 2562 ล้านบาท	31 ธันวาคม ปี 2561 ล้านบาท	30 กันยายน ปี 2562 ล้านบาท	31 ธันวาคม ปี 2561 ล้านบาท
ลูกหนี้ ทศท.	333.89	348.19	333.89	348.19
ลูกหนี้การค้า	19,476.04	20,844.04	883.22	1,067.00
ลูกหนี้และรายได้ค้างรับ – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 21)	13,358.13	13,814.25	13,094.95	7,677.39
ลูกหนี้การค้า	33,168.06	35,006.48	14,312.06	9,092.58
รายได้ค้างรับ	7,507.98	7,159.92	2,269.08	2,270.22
ลูกหนี้ค่าบริการโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ภายในประเทศ	-	20,288.19	-	-
รวมลูกหนี้การค้า	40,676.04	62,454.59	16,581.14	11,362.80
<u>หัก</u> ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>(7,052.16)</u>	<u>(7,266.22)</u>	<u>(3,049.69)</u>	<u>(3,067.90)</u>
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	33,623.88	55,188.37	13,531.45	8,294.90

ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2562 และ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ลูกหนี้การค้าซึ่งแสดงรวมในรายการลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นในงบแสดงฐานะการเงิน สามารถวิเคราะห์ตามอายุหนี้ที่ค้างชำระได้ดังนี้

	ข้อมูลทางการเงินรวม		ข้อมูลทางการเงินเฉพาะกิจการ	
	30 กันยายน ปี 2562 ล้านบาท	31 ธันวาคม ปี 2561 ล้านบาท	30 กันยายน ปี 2562 ล้านบาท	31 ธันวาคม ปี 2561 ล้านบาท
ยอดที่ยังไม่ครบกำหนดชำระ	13,564.28	13,898.58	7,681.23	1,573.18
ค้างชำระน้อยกว่า 3 เดือน	6,963.92	8,359.78	702.47	4,215.05
ค้างชำระ 3 - 6 เดือน	3,677.20	3,173.65	1,100.63	657.08
ค้างชำระ 6 - 12 เดือน	3,041.34	2,795.69	3,535.31	1,019.27
ค้างชำระมากกว่า 12 เดือน	5,921.32	6,778.78	1,292.42	1,628.00
ลูกหนี้การค้า	33,168.06	35,006.48	14,312.06	9,092.58
รายได้ค้างรับ	7,507.98	7,159.92	2,269.08	2,270.22
ลูกหนี้ค่าบริการโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ภายในประเทศ	-	20,288.19	-	-
รวมลูกหนี้การค้า	40,676.04	62,454.59	16,581.14	11,362.80

หักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(7,052.16)	(7,266.22)	(3,049.69)	(3,067.90)
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	33,623.88	55,188.37	13,531.45	8,294.90

หนี้สิน

- **หนี้สินรวม** ลดลงร้อยละ 0.9 จาก ณ สิ้นปี 2561 เป็น 358.6 พันล้านบาท โดยเจ้าหนี้ค่าบริการโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศที่ลดลง ถูกชดเชยด้วยหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่าย (ประกอบด้วยเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว ไม่รวมหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน) ที่เพิ่มขึ้นเป็น 174.0 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ยืมระยะยาวเพื่อสนับสนุนการขยายธุรกิจและใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน

- **เจ้าหนี้การค้า** ลดลงร้อยละ 5.6 จาก ณ สิ้นปี 2561 เป็น 62.6 พันล้านบาท จากการชำระเงินให้แก่กลุ่มผู้จัดจำหน่ายอุปกรณ์ (vendor) ในระหว่างงวด

ส่วนของผู้ถือหุ้น

- **ส่วนของผู้ถือหุ้น** เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าเป็น 126.5 พันล้านบาท จากกำไรสุทธิในไตรมาส 3 ปี 2562 แต่ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้าเนื่องจากการใช้มาตรฐานบัญชี TFRS15 ทำให้สินทรัพย์ต้นทุนในการได้มาของผู้ใช้บริการถูกปรับปรุงออกจากกำไรสะสมต้นงวด ณ วันที่ 1 มกราคม ปี 2562

สภาพคล่องและแหล่งเงินทุน

- แหล่งเงินทุนหลักของกลุ่มทรู ใน 9 เดือนแรกปี 2562 มาจากกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน จำนวน 19.9 พันล้านบาท จากการกู้ยืมเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการขยายธุรกิจ

- **กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน** ใน 9 เดือนแรกปี 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 17.8 พันล้านบาทก่อนหักเงินสดจ่ายสุทธิสำหรับดอกเบี้ยและภาษีเงินได้ หรือจำนวน 11.7 พันล้านบาทหลังหักเงินสดจ่ายสุทธิสำหรับดอกเบี้ยและภาษีเงินได้ โดยลดลงจากปีก่อนหน้าซึ่งมีเงินสดรับจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF ที่สูงกว่า หากไม่รวมรายการนี้ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ก่อนหักเงินสดจ่ายสุทธิสำหรับดอกเบี้ยและภาษีเงินได้) เพิ่มขึ้นร้อยละ 41 จากปีก่อนหน้า ซึ่งเป็นการเติบโตรายไตรมาสอย่างต่อเนื่องในปี

- **กระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุน** ลดลงจากปีก่อนหน้า เป็น 29.0 พันล้านบาท ใน 9 เดือนแรกปี 2562 จากเงินสดลงทุนจ่ายที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ รวมถึงสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ลดลง (เป็นประมาณ 33 พันล้านบาท ไม่รวมค่าใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่สำหรับธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่) และผลกระทบสุทธิจากขายสินทรัพย์เข้ากองทุน DIF (เงินสดรับจากการขายสินทรัพย์และเงินสดจ่ายหน่วยลงทุนใหม่ของ DIF)

การเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

กลุ่มกิจการได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญากับลูกค้ามา ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2562 โดยใช้วิธีรับรู้ผลกระทบสะสมจากการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นรายการปรับปรุงกับกำไรสะสมตนงวด (Modified retrospective) และไม่ปรับปรุงข้อมูลเปรียบเทียบ กลุ่มกิจการได้ใช้วิธีปฏิบัติที่ผ่อนปรนสำหรับสัญญาที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว และสัญญาที่มีการเปลี่ยนแปลงภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15

การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 มาถือปฏิบัติมีผลกระทบต่อวิธีปฏิบัติทางบัญชีของกลุ่มกิจการที่เป็นสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้ (รายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4)

ก) ก่อนการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 มาถือปฏิบัติ กลุ่มกิจการบันทึกต้นทุนในการได้มาของผู้ให้บริการเป็นสินทรัพย์ ต้นทุนดังกล่าวเกี่ยวข้องกับต้นทุนของอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับลูกค้าเพื่อเข้าถึงบริการของกลุ่มกิจการ รวมถึงผลต่างของการปันส่วนมูลค่ายุติธรรมของราคาขายและต้นทุนของเครื่องโทรศัพท์ที่มอบให้ผู้ให้บริการ ต้นทุนในการได้มาของผู้ให้บริการ ถูกตัดจำหน่ายตามระยะเวลาของอายุของประโยชน์ที่คาดว่าจะรับ กลุ่มกิจการจะไม่มีการบันทึกต้นทุนในการได้มาของผู้ให้บริการเป็นสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะทางการเงินรวมเมื่อปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15

ข) เมื่อปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 กลุ่มกิจการรับรู้ค่านายหน้าซึ่งเป็นต้นทุนส่วนเพิ่มเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญากับผู้ให้บริการที่จ่ายให้แก่ตัวแทน หรือ ผู้จัดจำหน่าย เป็นสินทรัพย์ ซึ่งเคยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการขายในงวดที่เกิดรายการ ต้นทุนเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญากับผู้ให้บริการถูกตัดจำหน่ายด้วยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาของอายุของประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การปรับงบการเงินย้อนหลัง

ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2561 กลุ่มกิจการได้บรรลุข้อตกลงกับ กสท. เพื่อยุติข้อพิพาทในกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมและตลิ่งโอนกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคม ให้แก่ กสท. ดังนั้นกลุ่มกิจการได้ปรับปรุงย้อนหลังสำหรับรายการที่เคยรับรู้กับกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมเหล่านั้นในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561 เพื่อสะท้อนข้อตกลงดังกล่าว ส่งผลให้กำไรสุทธิลดลง 285.68 ล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2561 และลดลง 857.37 ล้านบาทสำหรับเก้าเดือนสะสมในปี 2561